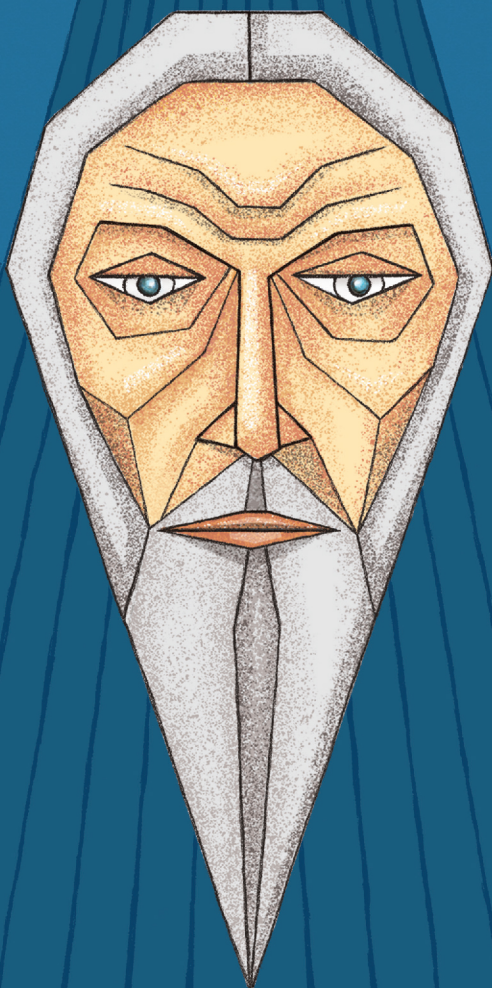

TOMÁŠ GAVLAS

KARLAZ

CESTA ČLOVĚKA

Karlaz

Cesta člověka

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading

Tomáš Gavlas

Karlaz – Cesta člověka – e-kniha

Copyright © Tomáš Gavlas, 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

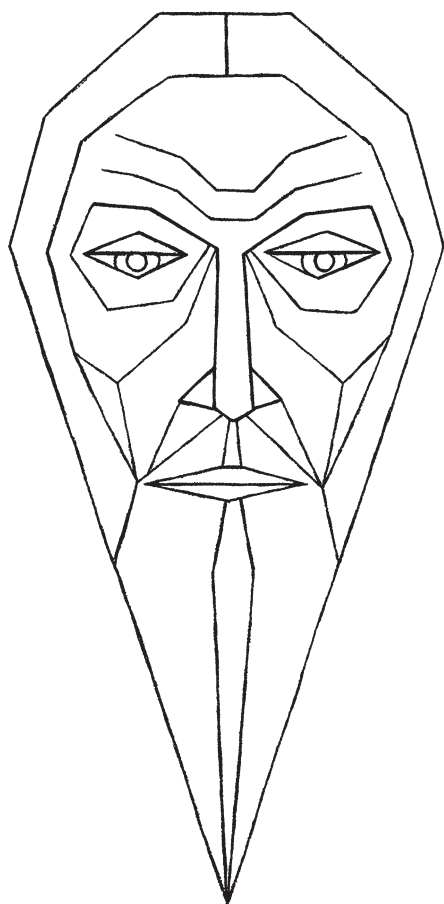
KARLAZ — CESTA ČLOVĚKA

KARLAZ

CESTA ČLOVĚKA

TOMÁŠ GAVLAS

Text © Tomáš Gavlas, 2019
ISBN 978-80-907551-0-9 tištěná kniha
ISBN 978-80-907551-1-6 epub
ISBN 978-80-907551-2-3 mobi
ISBN 978-80-907551-3-0 pdf

„Všem odvážným, kteří stále hledají a odmítají přestat.“

Tomáš Gavlas

KAPITOLA PRVNÍ

ZASVĚCENÍ

SETKÁNÍ S KARLAZEM

První z tisíce ovcí zvedá hlavu a zbytek stáda ji okamžitě následuje. Pozorují, kudy se Eliáš vydá. Široká cesta pokračuje dál podél pastvin, ale on se rozhodne odbočit na úzkou pěšinu, která se stáčí do lesa. Chundelatá zvířata jsou s jeho volbou spokojena a vrací se zpět k přežvykování nízké trávy. Eliáš si vyzuje boty a pokračuje bos. S každým krokem, kdy se jeho pata obtiskne do měkké hlíny, se cítí lépe a lehčeji. Lesní podlahu okolo něj začíná pokrývat tmavě zelený mechový koberec, ze kterého vystupuje spleť sítí kořenů. Jeden z nich, který je zvláště silný, překonává pěšinu a on si musí dát pozor, aby o něj nezakopl. Patří mohutné borovici, jejíž kmen se tyčí tak vysoko, že celý les převyšuje o více jak třetinu. V její koruně zápasí dvě veverky o šišku, ale když spatří krácejícího návštěvníka, hned ve svém boji ustanou a zaměří pozornost na něj. Mnoho lidí touto cestou nechodí. Šiška veverkám ze zvědavosti vyklouzne z drápků a pomalu propadává jednotlivými patry lesa. Čtyřikrát se otočí okolo své osy a do vzduchu vytrousí vzácná semínka. Téměř prázdná dopadne do mechu za Eliášova záda a lehce se odrazí. Ten si jí ani nevšimne, překročí kořen a pokračuje dál. Stromy vystřídají nízké keříky a zemitou vůni lesa nahradí svěží vánek. Poslední krátké stoupání a výhled se do široka rozevře. Eliáš se usměje. Vyhlídka nad řekou, místo, které hledal.

Zastavím se nad kamenitým srázem a nechám mysl, aby se rozletěla do prostoru. Získávám rychlost a stejně jako racek padám z vysokých skal až těsně nad řeku. Plachtím tak nízko, až se z hladiny zvedají kapičky vody. Míjím odkryté písečné břehy a na konci meandru, kde řeka dále ubíhá do kopcovité krajiny, se prudce zdvihnu. Mávnutím křídel vystřelím proti modré oponě, ze které

proti mě letí tisíce zlatých šípů. Přemítám, že bych vystoupal až ke slunci, ale nakonec se uvolním, aby mě vzdušný proud stáhl zpět. Vznáším se vysoko nad řekou, která se stejně jako podkova stáčí podél šedých skal. Skalní vyhlídku obklopují zástupy hrdě stojících stromů, které se táhnou až daleko na západ. Jen jedna borovice nezvykle vystupuje a převyšuje všechny ostatní. Myslím se vrátím nazpátek a pohled mi už jen volně klouzá po krajině. Udělám dva kroky zpět ke staré dřevěné lavičce. Posadím se a paprsky poledního slunce mi začnou prohřívát tváře. Hledím do dálky skrze osamělou břízu, která se uchytila mezi kameny. Její drobné lístečky se třepotají ve větru jako malá zrcátka. Znovu se zadívám na lesklou vodní hladinu, která se vine k horizontu, a zavřu oči.

Propadám se do světa uvnitř. Ještě chvíli se mnou zůstává šumění listů. Snad aby mi připomnělo, že v ten zářijový den sedím na vyhlídce nad řekou. Brzy ale i ono utichá a zahaluje mě prázdnota. Ticho a klid. Stačí ale jen pár nádechů a mysl se chopí své příležitosti. Začne kreslit na prostor mých zavřených víček. Myšlenky se řadí jako korálky na niti a jedna vystrkuje druhou, aby co nejdříve získala alespoň chvíli pozornosti. Většinu z nich znám již roky, ale tady v tichu a samotě se zdají být ještě naléhavější. Každá má svou tvář, svou nezaměnitelnou podobu. Snílek ve mě začne vyprávět příběh o dětských snech a vyčítá, že jsem je odložil. Má pravdu. Jako dítě jsem byl přesvědčen, že jednou budu ve světě nacházet neobjevená tajemství a přinášet je lidem. Toužil jsem být vynálezcem a objevitelem. Práci obchodníka jsem získal pouhou náhodou. Dělán ji, abych se uživil. Není ale tím, co jsem toužil dělat jako dítě. Cítím stesk a lítost. Toho si všímá jiná myšlenka. Dospělý. Vrhá se na scénu, aby situaci zachránil. Přesvědčen o své zralosti pevně uchopí naivního snílka a začne s ním tančit. Dlouhými pohledy do očí mu ukazuje svou dominanci. Obhajuje důležitost mé práce, mou nenahraditelnost v ní, a dětské sny označuje jako poštetilé. Vysmívá se představám objevování a upevňuje mě v přesvědčení, že jednám správně. Rozumně. Vytančí ze scény a naváže na něj počtář. Další myšlenka, kterou velmi dobře znám. Několika rychlými

tahy vykreslí graf a vysvětluje, proč musím ve své práci stoupat výš. Navrhuje, ať své směřování podřídím vydělávání peněz. Ukazuje propočty, kterými vysvětluje, kolik bych měl nashromáždit. Slibuje, že kromě toho, že mi do života přinesou jistotu, si také budu moci pořídit věci, které potřebuji. Věci, které mě udělají šťastným. Velký dům, loď s kajutou a skvěle padnoucí oblek. To se ale nelíbí jiné myšlence. Přiopilému hejskovi ve mě. Brýlouna okřikne a začne mluvit o tom, že důležité je si pořádně užít. Teď hned! Huláká, že toho přece dělám dost. Víc než ostatní. Mávne rukou a vysvětluje, že peníze se seženu vždy, ale mohl bych přijít o všechny ty mladé dívky s vlhkými rty a hebkou kůží. Ukazuje mi, jak vypadají. Vykresluje jejich obrazy a divoké večírky, které bych s nimi mohl zažít. Jaké by to bylo se jich dotýkat a mít je ve své blízkosti. Náhle mezi nimi zahlédnu dívku s pihou na tváři. Usmívá se na mě a svádí mě pohledem. Zná ji. Měla se stát mou ženou. Životní partnerkou. Byla mému srdci nejbližší, ale opustila mě. Vzda-la se naší společné budoucnosti, odešla s cizincem a v mém srdci zůstalo tolik bolesti jako nikdy v životě. Přiopilého hejska rychle střídá další myšlenka. Žalobkyně. Zachová obraz dívky, kterou jsem miloval a začne hovořit komisním tónem. Podává výčet všeho, co jsem do našeho vztahu investoval a táže se, zdali to bylo splaceno. Špitnu, že nebylo. Odpoví, že by bylo dobré to vyrovnat. Kývnu, že bylo. Ukáže na vozík plný spisů a dodá, že není jediná, která se proti mě provinila a ublížila mi. Opět souhlasně kývnu. Jeden spis po druhém začne brát do rukou a čte. Rodiče. Učitel. Přítel. Cizinec. Bratr. Nadřízený. Každý z nich přece udělal něco, čím mě zneužil, znevýhodnil nebo ponižil. Znova kývnu. Ano, ano! Zmocňuje se mne zloba, která probouzí myšlenku nelítostného soudce. Ten usedá do velkého křesla a rychle si upravuje světlé lokny. Pěstí udeří do stolu a řve, až se mu hutné sliny valí z úst a stékají po rtech. Jednoho odsoudí za křivdu, a druhého za nevěru. Další dva za jejich nevďěčnost. Jiné za to, že mi zabraňují stát se tím, kým bych se měl stát. Vinen. Vina. Vinni. Soudí ty, které znám, ale i ty, které jsem ještě nepoznal. Soudí živé a mrtvé. Na každého se něco najde. Nastal čas, kdy bude vše napraveno a hříšníci odsouzeni.

Sláva mu! Po jeho rozsudku ale nepřichází útěcha, kterou jsem očekával. Naopak ve mně zůstává jen hluboká prázdnota. Rychle začne být tísnivější než opuštěná hrobka v pustinách. Z ticha přistoupí nenápadná dívka. Je to další myšlenka? Tu ještě neznám. Ostýchá se a oči má sklopené do země. Okamžitě zaujme mou pozornost. Otevře drobné rty a promluví ke mně.

„Nasloucháš jen těm nejukřičenějším myšlenkám, které v tobě prorokují, slibují a soudí. Sám víš, že tě vedou na špatné cesty. Proč raději nedáš šanci také těm tichým, které mají sílu tě vést k místům skutečného poznání a naplnění? Poslouchej mě prosím. Za žádnou cenu se nesmíš vzdát hledání své vlastní cesty. Nachází se ...“

Chci, aby ještě mluvila, ale něco mi ji začíná odnášet z mysli. Co chce ještě říci? Její slova se vytrácejí a ona je najednou maličká jako špendlíková hlavička.

Ze tmy zasyčí strach.

„Kdo si myslíš, že jsi, ty červe, abys poslouchal takové tiché myšlenky? Sám víš, že nic nedokážeš.“ Krouží okolo mě a prorokuje budoucnost. „Chtěl bys hledat svou vlastní cestu? Jako nějaký hrdina? Prober se! Vždyť i to, co dnes máš, je mnohem víc, než si zasloužíš. Nikam bez mého svolení nepůjdeš.“

Stahuje mě dolů do své říše a naplňuje mou mysl. On i jeho sluhové začínají v mé hlavě zatahovat temnou oponu. Náhle na ni ale dopadne kužel světla a prostorem zazní hlas jak zvon.

„Co chceš, chlapče?“

Eliáš otevře oči. Slova k němu přicházejí z úst neznámého muže, který sedí na lavičce po jeho boku. Na kolenou spíná mohutné dlaně a jeho tvář přímo vybízí, aby ji někdo vytesal do skály. Vypadá jako poutník, který se sem zatoulal z dávných časů. Eliáš přemýšlí jestli, jeho cesta trvala desítky, nebo stovky let. Vyděsí ho, že obě možnosti se mu zdají stejně pravděpodobné. Ať už ale ta cesta byla jakkoliv dlouhá, nezanechal na ní nic ze své jiskry. Eliáš ho zvědavě zkoumá, než se zachytí o jeho nehybné oči. Na

rozdíl od těch jeho nic nehledají, ale ani nikam netěkají. Plně vnímají vše, co se děje, ale snad tomu ani nepřisuzují žádný význam. Jako by to nebylo důležité. Proč také? V jeho stříbrné duhovce by se každou chvíli mohla zrodit nová hvězda a Eliášovi by to přišlo úplně přirozené. Z hlubin jeho pohledu se vrátí zpět na zem, aby ho slyšel znova promluvit.

„Jmenuji se Karlaz, svobodný člověk. Znova se tě ptám: Co chceš?“

„Kdo to je? Proč se mě ptá? Co to je za otázku? Co chci? Co já vlastně chci?“

Myšlenkový vír se mu začne formovat do slov a on se otevře.

„Chvilí předtím, než jste se mě zeptal, ke mě přišla myšlenka. Byla docela jiná než ty hlučné, které tak dobře znám. Říkala, že se za žádnou cenu nesmím vzdát hledání své vlastní cesty. Postupně se mi ale vytrácela, až úplně zmizela ve tmě. Chtěl bych zjistit více o cestě, o které mluvila.“

To totiž bylo to, co v tu chvíli skutečně chtěl. A ani mu nepřišlo zvláštní, že to na vyhlídce nad řekou vypráví neznámému muži.

„Myslíš o cestě, kterou jsi ztratil?“

„Počkejte, jak ztratil? Já si nepamatuji, že bych nějakou cestu někdy ztratil.“

„Lidé se často ztratí a pak si ani nepamatují, kdy a jak se to stalo. Zrození do svobody a plní energie vyrážejí do světa, aby hned na první křižovatce odbočili do široké ulice, kde je nejvíce atrakcí. Tam se vyčerpají natolik, že zapomenou na místa, kam je jejich duše skutečně vedla. Stáří jim nakonec vezme i zbytek sil a i když si před smrtí vzpomenou, kudy se měli vydat, tak už jim nezbývá čas tam dojít.“

Eliáš se zamyslí, jestli není ve světě ztracený a nepodobá se lidem, o kterých Karlaz mluví. Pomyslí si, že takový přece není. Ví, co dělá. Ví, kam směřuje. Navíc toho v životě už hodně poznal. Ne, ne, kdepak. On určitě není ztracený.

Karlaz přimhouří oči a pohlédne na něj.

„Pochybuješ snad o tom, co říkám?“

Zahřmí na mě, jako by znal mé myšlenky. Pohlédne mi přímo do očí a silou pohledu mě vytrhne ven za hranice těla. Uchopí mou podstatu a vleče ji až k horizontu poznání. Průsmykem nebeských drah mě přenáší do světa za sněžnou čarou. Tam mě vyvrhne a já visím nad časem a prostorem. Prázdnotou se začne rozléhat troubení, které zvěstuje příchod mnohých. Ze slunce, které tam svítí jasněji, než to na naší obloze, se začnou snášet ohniví ptáci. Přicházejí z vrchu a pronikají do mlhy mé mysli. Klesají až do největších hlubin, kde je mi zapovězeno vidět. Svými meči spalují temné korále myšlenek, které se živí slabostí člověka. Mé vnitřní plátno se rozjasní. Není tam už ani hejsek, ani brýloun, ani soudce. Oni i další přízraky jsou vykážány. Boj rozhoří oheň, který prosvítí mé nitro a já tam dole zahlédnu perlu. Stojí u ní tichá dívka, kterou jsem hledal. Vlasy se jí vznášejí v třpytu hvězd. Vysvobozena z temnoty se stává mladou královnou. Podává mi ruku a ukazuje do dálky na schody, které stoupají vzhůru k jedné z dvanácti bran průzračného města. Kráčí po nich zlatem oděni rytíři. Ruce k nim natahují temné postavy, kterým je to schodiště zapovězeno. Rytíři procházejí měsíční branou a na oltář u velkého stromu skládají své perly. Postupně usedají k bubnům věčnosti a já vidím, že vše, co měli vykonat, bylo vykonáno, dobrý život byl prožit a jejich věčný návrat je ukončen. Vzdálenost, která mě od nich dělí, je nesmírná.

Obraz rytířů se pomalu rozplyne a královna svede mou pozornost opačným směrem. Vidím muže a ženy, jak krácejí po široké cestě, tančí a zpívají. Radují se, ale jejich šaty jsou poskvrněné a na zádech si nesou těžká břemena. Odvede mě od nich do větší dálky. Najednou vidím, že těch lidí jsou celé zástupy. Vzdalují se od průzračného města a jejich cesta se stáčí ke srázu, pod kterým leží další město. Zhrozím se, protože v něm spatřím mnoho postav, které jen bezcílně bloumají. Je temné a ti, kteří v něm žijí, nevykonali to, co vykonat měli. Trápí se. Nařikají. Neprožili dobrý život a nenašli pokoj. Má průvodkyně mě přivádí zpět k davu a já v něm spatřím sám sebe. S lahví vína se smějí a tančím. Jsem to

já! Vidím se jasněji než v zrcadle. Šaty, které mám, jsou špinavé a břemeno, které nesu, je těžké, ale já se přesto raduji, nevědomý si toho, kam skutečně směřuji. Královna ke mně promluví.

„Udělej to, co je správné a pravdivé, protože to je jediné, na čem záleží. Cožpak si zapomněl, že tvůj život už byl dávno dán v sázku? Hra začala a z labyrintu světa není jiné cesty než po schodech pravdy. Nečekej ani minutu, ani se neohlížej zpět. Okamžitě vyraž a ani neřeš, co si vezmeš na sebe. Sejdi z té široké cesty, po které krácejí mnozí. Ti, kteří ji postavili, sice poutníkům slibují ráj, ale oni na jejím konci najdou jen utrpení. Snadná je to cesta, ale falešná. Raději si zakryj uši a hledej malou cestu, která se stáčí mezi skalami, ale zvedá se vzhůru. Poutníci, kteří se po ní vydají, zažijí mnoho pádů a jejich oči budou plné slz, ale uvnitř budou naplnění. Dojdou ke schodům, které vedou z labyrintu ven. Ta cesta je mnohým skryta, a proto i kdybys vyslal tisíce poutníků, najde ji jen pár z nich. Ale nepleť se. Nikomu není odepřena. Stvořen jsi svobodný, a proto je volbou člověka, kterým směrem se vydá.“

Toužím, abych k sobě mohl promluvit a obrátil se na druhou stranu. Opustil cestu zástupů a vydal se směrem, kde bych snad mohl objevit svou perlu a donést ji na oltář průzračného města. Královna pozná, že semínko bylo zasazeno, a rozplyne se do prostoru. Společně s ní ale zmizí i obraz, který jsem pozoroval. Prostor okolo mě začíná rychle kolabovat. Žádám si více síly. Karlaz ale odvrátí svůj pohled a ohnivé fénixové ze mě rázem vystoupí. Tam kde bylo světlo, se vrací tma. Síla oceánu mě vytlačuje z hlubin mého nitra. Průrvy jsou zasypány a prostor okolo se bortí. Dvě hvězdy vymrštěné přes celý vesmír se srazí a já stojím v centru jejich kolize. Rozpíná mě tlaková vlna a vše za sněžnou čarou se roztrhne. Vracím se na zem, kde se slunce nad řekou překlápí po nepravidelné spirále. Lapám po dechu a zkouším vstát. Zastaví mě slabost. Od kostřce mi celou páteří vystřelí proud bolesti a tělo se stáhne ostrou křečí.

Nad vyhlídkou se vznáší dravec. Vytrvale opisuje kruhy a čeká, jestli někde nespátří kořist. Myš nebo zajíce, který by na chvíli opustil svůj úkryt. Nebe je čisté a jen v dálce horizontu se rýsuje několik bílých mráčků. Vánek si pohrává s listy břízy, která stojí na kraji kamenitého srázu. Nedaleko lavičky leží Eliáš. Je slabý, ale při vědomí. Snaží se zaostřit na obrysy blízkých stromů. Svět, který vidí, ale připomíná spíše plátno krajináře, kterého při malbě vodovými barvami zastihl déšť. Modrá, zelená a bílá mu splývají v jedno. Minuty plynou a Eliáš pozvolna přichází k sobě. S každým nádechem se mu rozjasňuje zrak a brzy rozeznává, jak po zlomeném stéble na dlaň od jeho tváře leze mravenec. Zvedne hlavu a očima se snaží najít Karlaze. Nikde ho ale nespátřuje. Zahlédne jen dvě veverky, které šplhají po kmeni vzdálené borovice. Postaví se, ale v kolenou je ještě slabý. Posadí se na lavičku a napije se vody. Když odkládá láhev od úst, zahlédne ho. Přichází po lesní cestě a něco svírá v dlaních.

„Co jste mi to udělal? Nic takového jsem dosud nezažil a ještě teď se třesu.“

Karlaz se posadí vedle něj a podívá se mu do očí, aniž by ho pozval dál.

„To byla pravda, chlapče. Chtěl jsem ti pomoci už dříve, ale nebylo mi to dovoleno. Dlouhé roky jsem se díval, jak se ztrácíš v ulicích labyrintu světa, abys poznal vše, co jsi poznat měl. To se naplnilo, a proto jsem tě dnes mohl dovést k poznání, které ještě neznáš. Odstranil jsem kal z tvých očí, abys viděl, kam tvá duše směřuje a tys poznal, co přijde, až budou všechny stěny světa svrženy. Abys viděl dvě města, která nejsou ze skla ani z kamene a nezničí je déšť ani vítr.“

„Ukázal jste mi svět, který existuje za naším světem?“

„Ano.“

„Zahlédl jsem se, jak společně s davem opilých směřuji do strašlivého města. Věděl jsem, co je třeba udělat. Viděl jsem do hloubky věcí a chtěl k sobě promluvit, abych se obrátil.“

„Sám musíš vědět, co jsi viděl.“

„Všechno zmizelo, když jste odvrátil pohled. Myslím, že potřebuji změnit směr, ale kam přesně se mám vydat, to už nevím.“

Karlaz pokývá hlavou.

„Možná existují instrukce, které by tě dovedly tam, kam si přeješ. Sám se ale musíš rozhodnout, zdali jsi dost silný, abys na takové cestě mohl vydržet. Je velmi dlouhá a málokdo ji překoná za jediný život. Učení o ní je plné protikladů a rozporů, které se lidem tráví hůře než kamení. Není líbivé a nepřináší pokoj ani mír. Naopak od tebe vyžaduje, abys složil mnoho obětí.“

„O jakém učení mluvíte? Jaké oběti mám složit? Proč mě napínáte? Pokud je to, co jsem viděl pravdivé, a já nezměním svůj směr, tak mě čeká strašlivé utrpení. Řekněte mi prosím vše, co víte!“

Starý muž si chlapce prohlíží, jako by se snažil rozsoudit, jestli je připraven. Po chvíli rozevře své dlaně, které jsou plné listů a jehličí.

„Pověz, kde je více jehličí. V mé ruce, nebo v tom lese za námi?“

„Co to je za otázku? Samozřejmě, že v lese za námi. Je tam mnohem víc jehličí než ve vaší dlaně.“

„Správně. V mé ruce sice najdeš jehličku té nejvyšší borovice, ale složitost její koruny a sílu kořenů, které jsou pod zemí, z ní nepochopíš. Skutečná moudrost je jako všechny lesy na zemi. Moudrost, kterou mi bylo dovoleno poznat, je podobná lesu za námi, ale to, co ti mohu říci, je více podobné tomu, co držím v rukou. Jsem ten, kdo ti ukáže směr, ale každý krok na své cestě musíš vykonat sám. Rozumíš?“

„Rozumím.“

Eliáš nastaví dlaně a Karlaz mu do nich vše sesype.

„Dnes vyslechneš první část čtyřdílné promluvy o cestě svobodného člověka. Promluvím o věcech, které jsem zažil a moudrosti, která mi byla zjevena. Seznámím tě s příběhy duší, které jsem na svých poutích potkal. Pokus se mým slovům skutečně naslouchat. Ti kteří mají uši, v nich naleznou užitečné instrukce pro svou vlastní cestu.“

V ten zářijový den k němu Karlaz začal promlouvat o mnoha věcech, které docela změnily jeho život.

DŮLEŽITÉ JE VĚDĚT, KDE SE PRÁVĚ NACHÁZÍŠ

Eliáš, vím, že večer, když se vrátíš domů, tak místo abys vydržel v tichu, si raději otevřeš láhev a začneš pít. Svět se zpomalí a ty sníš o tom, že se něco změní. Představuješ si, jak vyrazíš na velkou cestu. Maluješ si, jak tě proslaví odvaha vydat se do neznáma. Lidé v tebe zpočátku nevěří, ale ty je nakonec všechny překvapíš, protože se vlastním úsilím vybuduješ a na druhém konci světa naplníš své životní poslání. Vyřešíš velký problém lidstva a zástupy ti začnou naslouchat. Nezajímají tě peníze ani sláva, ale jen čistá pravda. Stejně jako Prometheus sneseš na zem oheň, který prosvítí životy celých národů. Pro své kvality jsi lidmi považován za jednoho z nejmoudřejších na světě. Vše co děláš, je projevem hlubokého porozumění a nehynoucí lásky k druhým. Vychází o tobě mnoho spisů a ti nejvlivnější na světě k tobě chodí pro radu. Jsi obklopen nejlepší společností. Zdravý, úspěšný a velmi bohatý. Máš krásnou ženu a mnoho dětí, které tě milují za to, kým jsi. Nacházejí inspiraci v tvém odhodlání, a ty se stáváš vzorem pro celé generace.

Druhý den se ale s bolestí hlavy vracíš ke stejnému stolu, který jsi včera opustil. Do práce, která tě nikdy nenaplňovala. Tvá vznešená cesta totiž existuje jen ve světě představitosti. Ve skutečnosti jsi líný a pohodlný. To je také hlavní důvod, proč neodejdeš a nevydáš se na druhý konec země, abys objevil svou výjimečnost. Nezajímá tě pravda nebo dobro, jak si myslíš. Jediné co tě opravdu zajímá, je pohodlí a jistota. To je tvůj největší cíl, a proto je tvůj život tak mizerný. Úplně nejradši bys nic nedělal, neměl žádnou odpovědnost a nějakým zázrakem přišel k penězům. Navenek sice předvádíš falešnou skromnost a štědrost, ale peníze miluješ víc než cokoli jiného. Umožňují ti zaplatit za všechny ty věci, kterými sobě i světu dokazuješ, že jsi úspěš. Kdyby to šlo, tak se jimi pomažeš. Občas se překonáš a žebrákovi hodíš drobak. Tehdy se ale snažíš, aby tě při

tom vidělo co nejvíc lidí. Vždycky pro sebe chceš co největší kus koláče. Pokud se ti to hodí, tváříš se jako hlupák, ale uvnitř už si plánuješ jak přechytračit toho, s kým se máš rozdělit. Sice ti věřil, ale stačí vymyslet drobnou lež, která se ti po chvíli zdá být skoro pravdou. Tolik peněz si přece nezaslouží, nebo možná zaslouží, ale rozhodně ne víc než ty. Prstem ukazuješ na ty, kteří jsou nad tebou, abys řekl, že se tam dostali jen lži a přetvářkou. Rád je soudíš. S těmi, kteří jsou pod tebou, se pro jistotu ani nebavíš, ale soudíš je také. Jsi přesvědčený o tom, že tvůj život má větší hodnotu než jejich. Proč? Protože jsi přece chytřejší a vyznáš se. Jsi přesvědčen o své nenahraditelnosti a říkáš: „Co by si beze mě počali?“ Ale já ti odpovídám, že v tom, co děláš, jsi snadno nahraditelný, a jim by bez tebe možná bylo lépe. Ušetřil bys je alespoň svých lží.

Druhé okouzluješ úsměvy, zdvořilostí a snahou potěšit. Ve skutečnosti je ti ale většina lidí naprosto lhotejná. Skutečný důvod proč to děláš, je, aby sis před sebou obhájil, že jsi dobrý člověk. Tváříš se, že tě nic na světě nezneklidní, ale přitom se bojíš každé změny, která by se mohla stát. Když jsi venku s dívkou, tak se chvástáš svou protřelostí a zkušenostmi. Ale ve chvíli, kdy se objeví první skutečný problém, hned se ohlížíš, za koho se schovat. Nechceš problémy řešit, nejen proto, že neumíš přijmout zodpovědnost, ale také proto, že jsi příliš vystrašený. Uvnitř si namlouváš, že jsi silnější a odolnější než ostatní. Přitom je ti skoro každý den zle. Cítíš úzkost a slabost. Špatně spíš a pak se přejídáš, aby ses cítil lépe. Když je ti nejhůř, jdeš do svatyně, kde si sedáš do první lavice. Nikdy jsi ale nečetl žádného z proroků a v nic, co tě přesahuje, nevěříš. Jen si přeješ, abys po smrti šel na nějaké hezké místo, lepší, než je tento svět. Dokonce jsi přesvědčen o tom, že si to zasloužíš. A tak je to se vším. Myslíš, že jsi vznešeným idealistou, který opovrhne vnějškovostí světa, ale v podstatě jsi jen pohodlný měšťák, který má černé svědomí, že se nikdy nepokusil udělat cokoli pořádně. Ale ne zas až tak moc, protože vše, co je v tobě špatné, si dokážeš snadno ospravedlnit. Co jsi sám pokazil, to vlastně zapříčinili ostatní. Před čím jsi strachem utekl, nad tím mávneš rukou, že ti